

somhed, som hans mundtlige Foredrag og Deeltagelse i Discussioner bære Vidne; hans Optreden i Forsamlinger blandt fremmede Videnskabsmænd gjorde Indtryk af en overlegen Mand. Enhver alvorlig Stræben var sikker paa hos ham at finde en velvillig Imødekommen. Hans omfattende Virksomhed bragte ham i Berøring med Mange, stiftede ham, som let forstaaeligt, ogsaa Modstandere, imod hvilke han, naar deres Udfærd forekom ham ubillig og ubegrundet, kunde være skarp, endog haard. Naar han herved ikke sjældent har været udsat for Mistændelse, saa turde det vel være paa sin Plads at minde om Forhold i hans Liv, der upaatviveligt stille denne Side af hans Karakter i den sande Belysning. Han tilhørte nemlig ved Fødselen den mosaiske Tro, og det var først i en modnere Alder, at han antog Christendommen. Men hans Tænkning og de, der staae disse nær, ville sikkerligt mindes, hvorledes hans Troeskæller, navnlig i den Tidssalder, hvori hans Ungdom falder, vare udsatte for en ubillig Medfart og Tryk af gammel Fordom, der paa mange Maader kom tilsyne og ikke mindst mod de mest begavede og fremadstræbende iblandt dem, og det er let forklarligt, at Lev, medens han i Bevidstheden om egen Lygtighed og Overlegenhed værgede sig mod Ytringer af denne Fordom, i sit Sind kan have modtaget Indtryk, som Tiden vel kunde mildne, men ikke ganske udlette.

Hans Helse var en kronisk Hjertesygdom, der upaatviveligt i længere Tid har indvirket paa hans Befindende, uden at han selv ret gjorde sig Kilden hertil klar, og først i sidste Sommer optraadte med alvorlige Phænomener. En Udenlandsreise, som han foretog i Efterommeren, gavne ham ikke, og kort efter sin Hjemkomst kastedes han paa et langvarigt og yderst smerteligt Sygdeleie, fra hvilket Døden befriede ham aftenen 30te December. L.

Ugens Politik.

Den 4de Januar 1866.

Et Tilbageblik paa det nu forløbne Aar viser os desværre, at om det danske Folk baade paa denne og hin Side af Kongeaen end ikke har opgivet Haabet om, at Nationalitetens ved Wienerfreden saa dybt krænkede Ret tidligere eller senere vil blive hævdet, ere vi dog ingenlunde komne Maalet nærmere, ja der har endog været Diebliske i 1865, da den politiske Situation syntes at være gunstigere for den attraaede Gjenforening med de Slesvigere, hvis hele Tragten efter at slutte sig til Danmark som deres Fædreland aabenbares saa tydeligt under deres Besøg i Kjøbenhavn. Under den Forvirring, som hersker i de afstaaede Hertugdømmer, hvor de to Stormagter opbyde af deres Kunst for at komme hinanden i Forløbet, ere de danske Slesvigeres uroffelige Troslab og usvækkede Haab om snarlig Befrielse fra Preussens Nag det eneste Lyspunkt i den Sorg, der tynger saa haardt paa vort Fædreland. Troen paa en bedre Fremtid er ogsaa bleven bestyrket derved, at Aaret 1865 omfider har seet Enden paa den langvarige og paa Folkets bedste Kræfter tærende Forsatningskamp, der indvirkede saa skadeligt paa hele vor materielle Udvikling og som nødvendigt viis maatte finde sin Afgjorelse, førend Regjeringen, selv om den var i Besiddelse af den bedste Villie og de fortrinligste Gøner, kunde virke udadtil og fremkalde en Afgjorelse, der staaer i mindre afgjort Strid baade med den nye og med den gamle Ret, baade med Nationalitetsprincippet og med Legitimitetsprincippet, end den os aftungne, der var en Folge af Kampen mod Overmagten, i hvilken vi stode ganske alene, forladte og forraadte af hele Europa.

Aaret 1865, har ikke været rigt paa store og gennemgribende politiske Begivenheder i Udlandet, men det er dog høist sandsynligt, at Helgerne af dette Aars Historie ville optage en stor Plads i Fremtidens Annaler. De fornemste Skuespillere paa den europæiske Scene, siger »The Press» i sit Tilbageblik, have de tydfte Magter været, og Gasteintractaten har været det vigtigste af de opførte Stykker. I dette Aetstykke blev det udtrykkelig og endelig staaet fast, at Hertugen af Augustenborg ikke havde nogen Ret til Slesvig og Holsten; at Kongen af Danmark, den retmæssige Besidder, havde afstaaet sine Rettigheder til Østerrig og Preussen i Forening, og at Lauenborg skulde knyttes til Preussen, mod at Østerrig derved modtog et Bederlag i Penge. Men denne Tractat syntes langtfra at afgjøre den tidligere herskende Strid mellem de store og de mindre tydfte Magter snarere at forvikle den endnu mere. Denne Tractat maatte betragtes som et aabenbart Angreb paa det tydfte Forbund, hvis eneste Livstegn bestaaer i voldsomme Protoster, som Ingen ændser. Paa den anden Side kan det ikke negtes, at Danmarks Plyndring, Foragten for lovligt erhvervede Rettigheder og Hensynsløsheden ligesom for Nationernes Selvbefrielsesret have gjort et dybt Indtryk paa den offentlige Mening i Europa. De to tydfte Stormagters Politik, der stod i Samklang med Indlemmelsen af Savoyen og Nizza, vil sikkert forøge Mængden af de europæiske Forviklinger.

I begge Tilfælde er Englands Væge bleven plettet. Trods dets foragtelige Ikte-Interventionspolitik og dens endnu mere taabelige Anvendelse af det Palmerston-Russellske Ministerium,

kan England ikke være en rolig Tilskuer, medens den ene lille Stat efter den anden opluges af en toilesløs Urygterighed. For Nationerne faaelsom for Individene staaer Gjengjældens Time; Forfælden er kun, at Nationerne faae den vel-fortjente Straf her i denne Verden, medens Individene undertiden først modtage den hinsides. Og England har alt været udsat for alvorlige Provelser i dette Aar. Opstanden paa Jamaica og den fortsatte endnu uafgjorte Kamp paa Ny-Zeeland have nødsaget det til at gjøre lige saa store Kraftanstrengelser, som det havde behovet at gjøre for at hænde sin under den dansk-tydfte Krig mistede Anseelse; Geniernes mærkelige Sammensværgelse, der er Gjenstand for de engelske Hovedblades Spot, nødsager desuagtet den engelske Regjering til at udfolde en saa stor Styrke tillands og tilvands i Irland, som om den hvert Dieblisk ventede et Angreb, og i Baggrunden staaer den opatte, men endnu ingenlunde afgjorte Strid med de nordamerikanske Rikstater, som hvert Dieblisk kan true Verdensfreden.

Med Hensyn til de indre Anliggender befinder Preussen sig endnu i det samme Dilemma, som forend Krigen med Danmark, der uden Tvivl blev paabegyndt for at bortdøde den preussiske Nations Tanker fra de Sager, der foregik lige for dens Dine. Da Regjeringens finantzielle og militære Forslag atter bleve forkastede af Parlamentet, bekyldte Bismarck dette for at stille Vanskeligheder i Veien for Ministeriet. Saaledes er en tilsyneladende constitutionel Regjering i alle mulige Hensender i Virkeligheden kun et militært Despoti. Og hvad der gav den preussiske Monarchs Overgreb en eiendommelig Farve, var den Omstændighed, at Keiser Napoleon ikke syntes at være en afgjort Modstander af Bismarcks Politik ude og hjemme. Det hører endnu stedse til det forløbne Aars uopklarede Mysterier, om de Frankes Keiser virkelig har været Bismarck saa gunstig, som den preussiske Regjering gjennem sine Organer vilde indbilde det øvrige Europa. Men hvad enten Kong Wilhelms Minister har sluffet Louis Napoleons Forhaabninger eller ikke, saa er det hævet over enhver Tvivl, at Forholdet mellem Cabinetterne i Berlin og Tuilerieme, nu er meget koldt, medens »l'amitié sincère» derimod i den Grad er køsenet baade i Wien og Paris, at syv Aar efterat Baron Hübnér netop ved Nyaaarstid modtog den verdensberømte Hilfen, der havde den italienske Krig tilfolge, overrækker fyrst Metternich, en Utaling af den fyrst Metternich, som gjorde Hertugen af Reichstadt uskadelig, en anden Kronprinds af det napoleoniske Dynasti St. Stephans Ordrens Storfors!

Østerrig synes at have Udfigt til at slutte en Overeenskomst med Ungarn. Det er klart, at Ungarn er stillet saaledes, at det enten maa regjeres overensstemmende med sine egne Institutioner eller som et erobret Land. Tvangspolitikken culminerede i 1848; men i Lobet af de sidste Aar have de østerrigste Statsmænd staaet ind paa Forsonlighedsens Vej. Keiseren søgte at befæste Riget, samtidig med at oprette en constitutionel Regjeringsform. Det var to vanskelige Opgaver, og det lykkedes ikke at gennemføre nogen af dem. I denne Situation vovede Keiseren at ophæve Forsatningen og at søge en Overeenskomst med sine ungariske Undersaatter. I dette Diemed henvendte han sig personlig til dem, og det synes, som om hans Besøg har gjort et godt Indtryk paa denne stolte og høihjertede Nation. Der er idetmindste for Diebliffet Udfigt til, at Modstanden mod den endelige Overeenskomst ikke vil udgaae fra den.

I de andre europæiske Stater er Udgifternes Forøgelse, der atter nødsdiggjør Statslaan, det mest fremherskende Træk. Italien lider ikke mindre end Østerrig af denne Ulykke, der dog sikkert her kun er forbigaaende og en Folge af det nye Kongerige Italiens Grundlæggelse. Italien har saa rige Hjelpelidder, at deres rette Udvikling sikkert vil tillade det at bære de til Hævdelsen af dets Uafhængighed nødvendige Udgifter, og den nye fedfundne Ministerkrise er heldigt tilendebragt, idet General Lamarmora nu har reorganiseret sit Cabinet. Frankrig er fredeligindst, det paastaar idetmindste Regjeringspressen, og dets mægtige Hersker har ved Nyaaarscourten afgivet den Erklæring, at der er god Udfigt til, at Verdensfreden endnu i lang Tid vil blive bevaret. Vist er det, at Frankrig reducerer sin Hær, skjøndt onde Tunger ville paastaae, at Reductionerne snarere ere nominelle end reelle. Det synes i ethvert Tilfælde at være en afgjort Sag, at Keiseren har besluttet til den berammede Tid at trække sine Tropper bort fra Rom; det ultramontane Parti, som haabede, at denne Deel af den med Victor Emanuel sluttede Overeenskomst aldrig vilde blive opfyldt, har til sin Forførdelse seet, at Romningen allerede er begyndt i 1865, og den hellige Fader sagde sergmodig ved Nyaaarscourten til de franske Officerer, at det sikkert var sidste Gang, at han vilde faae Leilighed til at velsigne dem i den hellige Stad. Rusland har iaar mistet sin Thronfølger, et Tab, der ogsaa ramte vor Kongeflægt haardt, og Belgien, der efter mange Politikeres Paastand ingenlunde endnu har undgaaet de dets Selvstændighed truende Farer, søger over Tabet af sin første Konge, hvis Klogskab det med Roie stolede paa. Spanien er atter Skuepladsen for mangfoldige Intriguer, og man gaar endog saa vidt, at man har Marfalk O'Donnell mistænkt for, at

han plammæssig søger at undergrave Dynastiet; om han selv vil tilvende sig Magten, eller om han arbejder til Gunst for Kongen af Portugal, som nys paa Tilbageveien fra Udlandet har gjeftet Madrid og hvis Navn man sætter i Forbindelse med den spanske Throne, er imidlertid usikkert. Vist er det derimod, at Tromningen bliver mere og mere forhadt, og ligesom de franske Bourboner gave det sidste Livstegn, da de befalede Expeditionen til Algier, saaledes synes de spanske Bourboner som Legn paa et til Undergang bestemt Dynasties sidste Opblussen at have givet Befaling til det nye Korstog mod Republikkerne i Syd-Amerika.

Hinsides Verdenshavet er endnu intet Spørgsmaal afgjort paa en tilfredsstillende Maade, hvor store Resultater Aaret 1865 end har bragt. Den ridderlige Kamp er dog ophørt, og Generalerne Sherman og Grant have Væren af at have undertungnet Syden og saaledes, som vi haabe til evige Tider, at have gjort Ende paa Slaveriet. Hvorledes Forholdene yderligere ville udvikle sig, om Demokratiet i de nordlige Stater virkelig er mægtigt nok til at beherske Situationen, maa Fremtiden vise, for Diebliffet er det Slavespørgsmaalet, Sydstaternes Gjenindtrædelse i Unionen og fornemmelig Forholdet til Udlandet, der frembyde de største Vanskeligheder.

Den diplomatiske Notevevling med England angaaende Stadeserstatningen for det Tab, som Amerikas Handelsstand har lidt ved de af Sydstaterne i engelske Havne udrustede Kapere, er bleven afbrudt uden at have ført til noget tilfredsstillende Resultat, og i Kanada træffes overordentlige Forholdsregler for at imødegaae et muligt Angreb af Unionen. Cabinetet i Washingtons Forhold til Frankrig i Anledning af de mexicanske Anliggender er heller ikke beroligende, og denne Omstændighed har ført til en noiere Tilslutning mellem de to europæiske Vestmagter. Det er nu hævet over enhver Tvivl, at Congressen ikke vil anerkende en Tingenes Tilstand, der staaer i Strid med Monrodoctrinet, skjøndt det er tvivlsomt, om den vil føre Krig med Frankrig for at hænde de deri indeholdte Principer. Men disse Forhold have ved Slutningen af 1865 endnu ikke udviklet sig, og medens man paa den ene Side paastaar, at de Frankes Keiser er kjed og led af at understøtte Maximilians rystende Throne, forsikker derimod et af de franske Regjeringsblade endog, at den diplomatiske Forbindelse mellem Unionen og Keiserdømmet Mexico snart vil blive gjenoprettet. Denne mærkelige Nyhed, som, hvis den var sand, vilde forandre hele den politiske Stilling, forklæres paa den Maade, at Underhandlingerne med Hensyn til dette Kilde Punkt allerede vare indledede mellem den franske Regjering og Lincoln; Frankrig vilde siebliffeligt trække sine Tropper tilbage fra Mexico, saasnart Lincoln havde anerkendt Keiser Maximilian. Men disse Underhandlinger, der ikke førte til noget Resultat paa Lincolns Tid, staae nu mindre end dengang i Samklang med Situationen, og »La Patrie» som bringer den omtalte Nyhed, ligner, siger »L'Indép. B.», Prindsessen i Eventyret, der som trugt, medens Alt forandrede sig rundt omkring hende. Desværre gaar det ikke til i Politiken som i et Eventyr, og »La Patrie» maa vist endnu i nogen Tid vente paa den med vidunderlige Søner udrustede Prinds, der skal befrie Frankrig for det Mareridt, som fører Navn af det mexicanske Spørgsmaal. M.

De nuregerende Fyrstehuses Medlemsantal.

Medlemmerne af samtlige europæiske regjerende Fyrstehuse udgjøre for Diebliffet det anseelige Antal af 775, hvoraf 414 mandlige og 361 kvindelige. — Den talrigste Slægt er:

1) Huset Lippe med 88 Medlemmer (49 mandlige og 39 kvindelige), der regjerer i Fyrstendømmerne Lippe-De-mold (med to grevelige Sidelinier) og Schaunenburg-Lippe; derefter følge, ordnede efter Medlemsantallet:

2) Huset Oldenburg med 81 Medl. (47—34), der regjerer i Kongerigerne Danmark (med Sidelinierne Augustenborg og Glyksborg) og Grækenland, Keiserriiget Rusland og Storhertugdømmet Oldenburg (med den fra Sve- rig fordrevne Sidelinie Vasa);

3) Huset Sachsen med 77 Medl. (43—34), der regjerer i Kongerigerne Sachsen, Belgien og Portugal, Storhertugdømmet Sachsen-Weimar-Eisenach og Hertugdømmerne Sachsen-Coburg-Gotha, Sachsen-Meiningen og Sachsen-Altenburg; efter Dronning Victorias Død vil et Medlem af dette Hus besejge Englands Throne;

4) Huset Bourbon med 73 Medl. (37—36), der regjerer i Spanien (med de fra Neapel og Parma fordrevne Sidelinier) og har regjeret i Frankrig (den Bourboniske Hovedlinie, repræsenteret alene af Greven af Chambord [Henri V] og Linierne Orleans); efter Keiseren af Brasiliens Død vil Huset Orleans sandsynligvis besejge den brasilianske Throne, da Greven af Gu, Søn af Hertugen af Nemours, er gift med Kronprindsessen af Brasilien;

5) Huset Lothringen med 45 Medl. (29—16), der regjerer i Keiserriegerne Østerrig og Mexico (med de fra Toscana og Modena fordrevne Sidelinier);